633/01

Den 26. november 2001 blev i sag nr. 54.818:

xxxx xxxxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxx xxxxxxxxx xx x
xxxx xxxxxxxxxxx

mod

Codan Forsikring
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Codan Forsikring, klager over, at selskabet har annulleret forsikringen med tilbagevirkende kraft og i konsekvens heraf har afvist at yde erstatning for et anmeldt tab af erhvervsevne.

Personforsikringen indeholder dels dækning ved tab af erhvervsevne, dels en forsikret kapitalpensionsopsparing.

Selskabet gør gældende, at der er afgivet urigtige oplysninger, og at selskabet, såfremt de rigtige helbredsoplysninger havde foreligget, ikke ville have antaget forsikringen mod erhvervsevnetab og kapitalpensionen uden ret til præmiefritagelse. Selskabet henviser til, at klageren ikke har oplyst om behandlinger hos psykolog før forsikringens tegning.

I forbindelse med forsikringens tegning underskrev klageren den 8/1 1998 en helbredsattest. Af helbredsattesten fremgår bl.a., at klageren havde været undersøgt for epilepsi, men at hun ikke fejlede sygdommen. Endvidere fremgår:

| | NEJ | JA | |
|---|---|---|---|
| "3 Har De i øvrigt været undersøgt og/eller behandlet af læge (herunder speciallæge), kiropraktor, fysioterapeut eller anden behandler? | ☐ | ☒ | Hvis JA: For hvad? Hos hvem? Hvornår? Hvor længe? Evt. følger? *Siden '78 1/2 årligt check hos gynækolog (rutine) Røntgen af tyktarm '92. Divertiller. Testet for allergi, ej fundet."* |

Forsikringen blev antaget på normale vilkår.

I december 1998 anmeldte klageren, at hun var syg på grund af en angstneurose.

Selskabet indhentede oplysninger i sagen, herunder bl.a. speciallægeerklæring af 22/4 1999. Af erklæringer fremgår bl.a.: "Der er familiær disposition til psykiatriske sygdomme i familien, idet faderen var meget nervøs og en søster neurotisk. ... For 5 år siden, epilepsilignende krampeanfald, sandsynligvis grand mal anfald, blev undersøgt 1994 på Rigshospitalet og sat i Trileptalbehandling. Blev siden set af M.D., undersøgt med medicinaftrapning på H. Hospital, hvor der ikke opstod anfald, og man mente ikke at kunne opretholde mistanken om epilepsi og tilrådede psykiatrisk behandling. Blev for 3 år siden set af psykolog og havde da en række angstsymptomer, somatoforme problemer, havde aftaler med korte intervaller og fik en god indsigt i sin psyke. I april 1998, imidlertid pludselig udvikling af voldsom angst, symptomerne var meget dominerende og gjorde patienten uarbejdsdygtig. Fortsatte den intensive psykologbehandling, men fik samtidig Buspar af egen læge, det var dog helt uden effekt. Angstsymptomerne var tiltagende, nu også egentlige panikanfald med fobisk afværgereaktion. Ved min første vurdering den 23.11.98., opfatter jeg, at tilstanden har udviklet sig til en egentlig panikangst ..."

Herefter indhentede selskabet yderligere oplysninger.

Det fremgår, at klageren har konsulteret psykolog fra september 1995 frem til november 1998. I erklæringen af 7/6 1999 fra klagerens psykolog hedder det bl.a.: "..(klageren) har igennem længere tid konsulteret undertegnede i forbindelse med eksistentielle problemstillinger samt en diffus angsttilstand og en fejlagtig diagnose og behandling for epilepsi. Indtil september 1998 har ..(klageren) passet sit arbejde og sit liv på normal vis parallelt med terapien."

Selskabet forelagde sagen for Bedømmelsesforeningen, og af responsum af 7/7 1999 fremgår bl.a., at der ville være givet afslag på invaliditetsdækning. Der blev lagt vægt

på, at klageren ”siden ca. 1996/1997 har gået til samtaleterapi med psykolog på grund af angstsymptomer, somatoforme og eksistentielle problemer.”

Klagerens læge har i skrivelse af 20/6 1999 bl.a. oplyst, at hun ikke var bekendt med, at klageren konsulterede en psykolog.

Selskabet har herefter gjort urigtige oplysninger gældende som begrundelse for sin annullation af forsikringen. Selskabet anfører, at bl.a. det i helbredsattesten anførte om epilepsi ikke burde have foranlediget selskabet til at stille supplerende spørgsmål, samt at der ikke er sammenhæng mellem de fysiske symptomer, som afstedkom epilepsimistanken og den angst, der opstod efter den afsluttende epilepsibehandling.

I klageskrivelse af 20/12 2000 til nævnet hedder det bl.a.: "Jeg konsulterede første gang psykolog i september 1995 og besøgte derefter psykologen 2 - 4 gange pr. måned. ... Codan var det forsikringsselskab, der kom med det bedste tilbud, og jeg besluttede at tegne firmaforsikring hos dem. ... Jeg tvivlede også på, at jeg kunne få en sådan forsikring, p.g.a. at jeg i 1979 fik konstateret celleforandringer i livmoderen med fjernelse af livmoderen til følge, ligesom jeg tænkte, at en udiagnosticeret lidelse med besvimelser og kramper sikkert ville stå i vejen. Men assurandøren sagde, at jeg skulle prøve. Det gjorde jeg. Jeg udfyldte alle Codans formularer og besvarede i denne forbindelse sammen med min læge samtlige spørgsmål i Codans 'helbredsattest'. Herunder oplyste jeg naturligvis om fjernelse af livmoder og om "epilepsi/ikke-epilepsi-forløb". Codan godkendte min ansøgning, og tab af erhvervsevne-forsikringen trådte i kraft den 1/12 1997. I Codans formularer herunder 'helbredsattest' stod der ikke noget om psykolog, og det ikke så meget som strejfede mig, at det kunne være af nogen interesse for Codan, at jeg havde samtaler med en psykolog. Der stod heller ikke noget om livskvalitet, utryghed eller lignende. Spørgsmålene gik på helbred og sygdomme, jf. også navnet 'helbredsattest', og på det tidspunkt fejlede jeg - udover mine anfald, som jeg sammen med min læge beskrev i ansøgningen - absolut ikke noget - heller ikke psykisk. På det givne tidspunkt var jeg som sagt i fuld gang med at bygge mit firma op og var fuldt arbejdsdygtig."

I skrivelse af 16/6 2001 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.: "Sagen blev herefter forelagt Bedømmelsesforeningen, der den 7. juli 1999 ... under henvisning til de foreliggende oplysninger fastsatte normale dødelighedsvilkår (D1) og afslag for så vidt angår invaliditet. Codan meddelte herefter klageren afslag for så vidt angår police ...41 (FAL § 6 stk. 1) og omtegning af police ...10 til en forsikring uden ret til præmiefritagelse. ... Konkret er der svaret forkert på spørgsmål 3 i Bilag A [helbredsattesten] , idet psykologsamtalerne, der oven i købet stod på under hele tegningsforløbet, klart falder ind under begrebet 'anden behandler'. Det burde i øvrigt have stået klageren klart, dels at de vedvarende jævnlige psykologsamtaler over 2 1/2 år helt frem til tegningen har en væsentlig information for Codan, dels at oplysningen ikke er indeholdt i den flere måneder forinden afsluttede epilepsibehandling. Det er endvidere en skærpende omstændighed, at klageren har været bekendt med sin familiære disposition for psykiske lidelser, ... Når klagerens egen læge ikke har anført noget om psykologsamtalerne i Bilag A, skyldes det ganske enkelt, at hun ikke havde viden herom, hvilket fremgår af læge J.L.'s brev af 20. juni 1999 ..."

Klageren afviser, at hun skulle have givet urigtige oplysninger. Klageren gør bl.a. gældende, at hun ikke har modtaget ”behandling”. I skrivelse af 10/8 2001 til nævnet hedder det bl.a.: "Jeg opsøgte og indgik i et dialogforløb, som i selv den bredeste forståelse på ingen måde var et behandlingsforløb. Samtalerne foregik hjemme i L.B.'s private stue over en kop kaffe, og altså ikke i nogen 'konsultation'. L.B. indikerede på intet tidspunkt, at jeg skulle være syg eller skulle i behandling, og i givet fald skulle L.B. da også have henvist mig til en psykiater. ... Det er vigtigt at slå fast, at der er en betydningsfuld lægefaglig sondring mellem 'angstsymptomer' og 'panikangst'. Angstsymptomer, som dem, jeg har oplevet siden barndommen, er i høj grad alment forekommende, og berører mange mennesker. Panikangst er derimod en egentlig psykisk lidelse, og der er ikke noget klart årsags- og virkningsforhold mellem de to tilstande. Denne forskel fremgår ikke af Codan's gengivelse af forholdene omkring min sygdom, men forskellen har stor betydning for bedømmelsen af min situation om, hvorfor jeg måtte indstille arbejdet - og ligeledes for at jeg ikke havde nogen som helst mulighed for at forudse, at jeg ville blive syg."

Nævnet udtaler:
Det fremgår, at klageren fra september 1995 og frem til november 1998 konsulterede psykolog.

Forsikringen er tegnet i januar 1998, og under helbredsattestens punkt 3, spørgsmålet om klageren "i øvrigt har været undersøgt og/eller behandlet af andre behandlere", oplyste hun ikke om psykologbehandlingen. Klagerens besvarelse af spørgsmålet er således klart urigtig. Efter nævnets vurdering har de øvrige oplysninger i helbredsattesten bl.a. om epilepsi ikke givet selskabet fornøden opfordring til inden forsikringens antagelse at tilvejebringe nødvendige yderligere oplysninger om klagerens helbredstilstand.

Nævnet finder, at klagerens undladelse af at oplyse om de omhandlede konsultationer hos psykologen må tilregnes hende som uagtsom. Nævnet finder endvidere, at det ved det af Bedømmelsesforeningen afgivne responsum er antageliggjort, at selskabet alene ville have antaget kapitalpensionen uden ret til præmiefritagelse, hvis klageren havde afgivet korrekte helbredsoplysninger. Nævnet kan herefter ikke kritisere, at selskabet med hjemmel i forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1 og 2 og med tilbagevirkende kraft som sket, dels har annulleret dækningen mod erhvervsevnetab, dels har ændret kapitalpensionen således, at der ikke er ret til præmiefritagelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

---

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand